

40 שנה
גאלרון
אורנה פור
לילדים ולנוער

חוברת עבודה

מחסן השטונדים א קתיה

מחזה, שירים ולחנים: דתיה בן-דור **בימוי:** יאקי מחרז **תפאורה ותלבושות:** טליה אוטולנגי
ניהול הפקה מוסיקלית: אלדד ירון **תאורה:** מישה צ'רנייבסקי ואינה מלקין
כוריאוגרפיה: דניאלה מיכאלי **אביזרים:** עינת שלזינגר
משתתפים: אלי גלפרין/דניאל סבג, אבישי סנדנר, מיכל ברנד/רוני שובל, הילה זהרור/אור אילן

תיאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער שמח שבחרתם לצפות בהצגה "מחסן השטונדים של דתיה".
ההצגה, שיריה והיצירות השזורות בתוכה, הפכו מזה זמן רב לקלאסיקה בספרות הילדים.
דורות רבים של ילדים גדלו על שיריה וסיפוריה של דתיה בן דור.
בחוברת זו אנו מציעים אפשרות לפעילויות עם הילדים לפני הצפייה בהצגה ואחריה.
אנו ממליצים לעסוק בהכרות עם היוצרת דתיה בן דור ויצירתה. העיסוק יכול להתבצע
באמצעות ספרים פרי עטה, קלטות שמע וקלטות וידיאו
ובאמצעות אתר האינטרנט של דתיה בן דור: www.datia.co.il

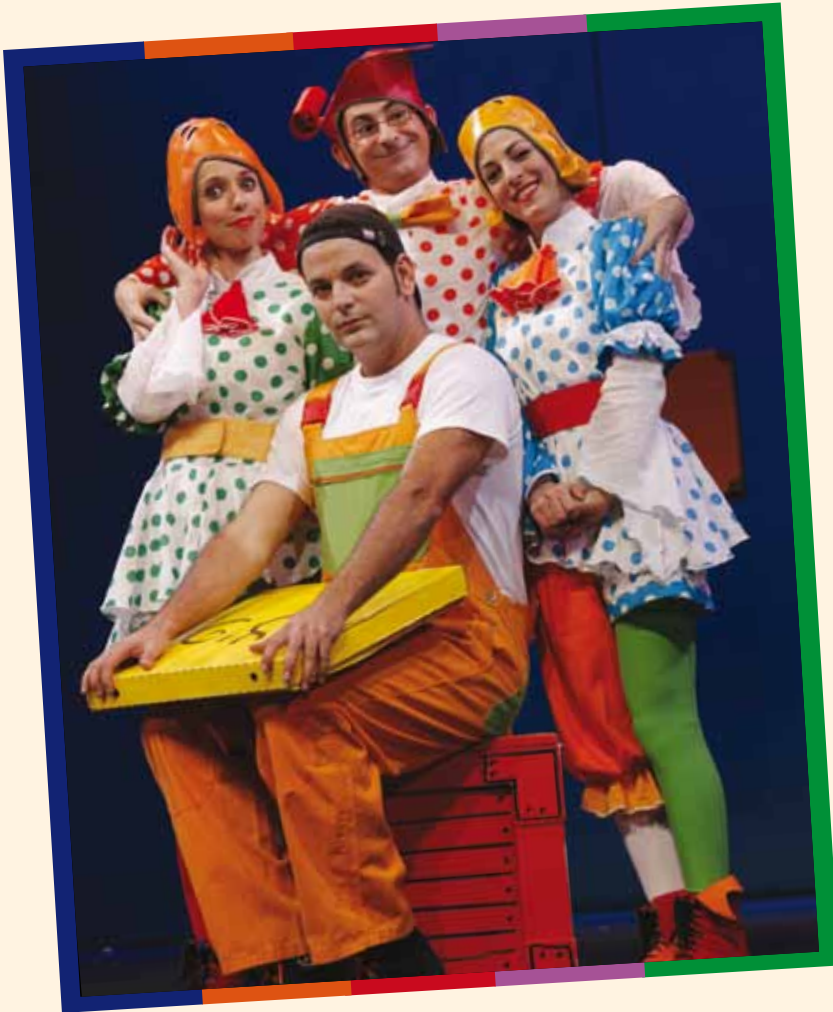
ציירה: מאיה פלג

ברוכים הבאים למחסן השטוזים של המשוררת, הסופרת והמלחינה דתיה בן דור.

במחסן השטוזים ממתינים לנו השטוזונים: שטוזה, שטוזית ושטוזי תפוזי, שילמדו את אורעד, שליח הפיצה, להמציא שטוזים, כלומר: שטוזיות בחרוזים. השליח שהגיע רק כדי למסור פיצה לגברת בן דור, פוגש את סבתא מינה מבנימינה, את הילדה עם המטריה, את הצבעים שהתבלבלו, את השובבים שבמיטה ועוד שירים, מנגינות וסיפורים של דתיה, המסתתרים בתוך ארגזי המחסן הקסום ומלא ההפתעות.

אך מה יקרה כאשר יגלה שליח הפיצה שעליו לחזור מייד לפיצריה? האם יניחו לו השטוזונים השובבים לעזוב את המחסן שלהם? מה עוד יגלה על עצמו? ומה ירצה להיות יותר מכל? כולכם מוזמנים לחגיגה של שירים, סיפורים והמון שטוזים.

נעים להכיר

מי היא דתיה בן דור?
סופרת (מחברת סיפורים)
משוררת (מחברת שירים)
מלחינה (מחברת מנגינות לשירים)

אילו ספרים שירים וסיפורים של דתיה בן דור אנחנו מכירים? (דוגמאות)
ספר: ככה זה בעברית
שיר: ארץ ישראל שלי
סיפור: סבתא מינה מבנימינה

דתיה בן דור נולדה בעיר אלכסנדריה אשר במצרים וגדלה בשכונת יד אליהו בתל אביב. יצירותיה ראו אור בספרים רבים. דתיה מרבה להיפגש עם תלמידים במסגרת מפגשים ספרותיים בהם היא מגישה מיצירותיה.

מהו מחסן ומה מסתתר בתוכו?

מחסן הוא מקום בו מאחסנים ושומרים חפצים שונים. יש, למשל, מחסן כלי עבודה, מחסן כלי נגינה, מחסן רהיטים, מחסן תפאורות, מחסן חפצים ישנים. אילו מחסנים אתם מכירים?

מה מאפיין את מחסן השטוזים של דתיה?

מחסן השטוזים של דתיה הוא מחסן דמיוני שנוצר בדמיונה של דתיה, אך בהצגה הוא מקום ממשי ורוחש חיים שנמצא לנגד עינינו ממש, על הבמה, ובו נמצאים ארגזים רבים בהם מאוחסנים השירים והסיפורים של דתיה. במחסן גרים השטוזונים שאף הם יצורים דימוניים שנוצרו בדמיונה של דתיה, וגם הם מתעוררים לחיים על הבמה כיוצרים ממשים, נושמים וחיים, שרים, מדברים ומשתובבים.

קסם התאטרון מפיח רוח חיים בעולם היצירה הפנימי של דתיה. ההצגה מזמינה אותנו לבקר בעולם המסתורי והמסקרן הזה.

גם אנחנו ממציאים שטוזים!

מהם שטוזים? שטויות בחרוזים!

הנה כמה דוגמאות מתוך ההצגה:

פעם גמבה
רקדה סמבה

פעם דלת
קיבלה נזלת

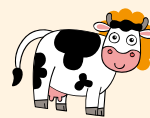

פעם מחט ©
עשתה מקלחת

פעם פיצה פפרוני
סרגה צעיף ממקרוני

פעם פרה
הלכה למספרה

פעם דג
רקד על הגג

אורח ודיירים במחסן השטוזונים

לאחר הצפייה בהצגה כדאי לנסות ולהזכר עם הילדים בדמויות נוספות מן ההצגה. אפשר לשוחח על ייחודו של כל אחד מהם:

אורעד - אורח במחסן

מי הוא אורעד?

מה הביא אורעד למחסן השטוזים?

ומי הזמין את הפיצה?

מדוע דתיה הזמינה פיצה?

אם אינה נמצאת במחסן?

שליח פיצה

פיצה

דתיה

דתיה הזמינה את הפיצה כדי שאורעד יגיע למחסן ובסופו של דבר יהפוך לשטוזון ויהיה למנהל המחסן שלה. הפיצה היתה מיועדת לשטוזונים.

במהלך ההצגה יגלו הילדים שאורעד אינו שליח פיצה רגיל אלה דמות דימוינית שדתיה המציאה.

שליח פיצה שדתיה המציאה

מי הוא אורעד?

שטוזון

מה אורעד רוצה להיות?

כן

האם החלום של אורעד התגשם?

דיירת חשובה

סבתא מינה מבנימינה

הסבתא יוצאת מתוך הסיפור "סבתא מינה מבנימינה" ומספרת לנו על רצונה לנסוע ברכבת לקריית גת כדי לבקר את שלושה עשר נכדיה.

"וכשסבתא מינה מבנימינה מתחילה לספר על הנכדים שלה, שום דבר אחר היא לא זוכרת. היא לא זוכרת שהיא מדברת, היא לא זוכרת שהיא ממהרת, היא לא זוכרת שהיא מאחרת, והיא אפילו לא זוכרת שהיא לא זוכרת!"

דייר נוסף

הטבח משיר התפריט

אילו מאכלים מציע הטבח בשיר התפריט שלו? האם אנחנו מכירים את המאכלים האלה?

חמאה ומרשרינה	סבינה צהובה וסבינה לבנה
זואאבה, רפרפת	מרק איטריות ומרק אפונה
זסם ליתים	ריבה מתוקה וריבה חמוצה, וחמיצה
זלה, כננה	קז ממולא וקזים מלוחים
זתה מתוק עם נעם	תפוזי אפרסקי, וזפתן תפוחים
טמנת, קצפת	כרוב מאוזה, כרובית אפוייה, ועזייה
וטני תותים.	פלאפל וטחינה

ועוד דיירת קסומה השחקנית מהחלום של דתיה

קראו לילדים את השיר המקסים שכתבה דתיה, בו היא מגלה לאורעד את סודה הכמוס. אפשר לשוחח על החלום של דתיה ועל חלומותיהם של הילדים.

על הבמה

כשאני רואה במה
עם האורות והמסך והתזמורת
איני יודעת משום מה
אני חוטפת חום ויש לי גם סחרחורת
ופרפרים מפרפרים מתעופפים אצלי בגוף
וגם אני כמו פרפר רוצה פתאום לעוף
כמו פרפר, לעוף אל האורות, לעוף אל הבמה!

על הבמה אני תמיד אפרח כמו צבעוני
אשר פרץ פתאום מתוך הפקעת
על הבמה אני תמיד אהיה הכי אני
ועוד תראו מה אני יודעת.
אני אהיה פיה טובה ומקסימה על הבמה
וגם מפלצת נוראה ואיומה על הבמה
אני אהיה זאב טורף וגם כיפה אדומה
אני אלבש בלויי סחבות ואתהדר לי בגלימה
אני אצחק בקול וגם אזיל דמעה על הבמה
אני אומר שטויות וגם דברי חוכמה על הבמה
אני אתן לכם את כל הנשמה על הבמה
לתפארת המדינה ולתפארת האומה!
ולקהל, שלי ימחא כפיים
עד הקרשים אני אשתחוה אפיים
וזאת תהיה שמחה גדולה!!!
אבל בינתיים...
איש עלי עוד לא שמע.
איש עלי עוד לא שמע...

מהו חלומה של דתיה?
מהו החלום שלכם?

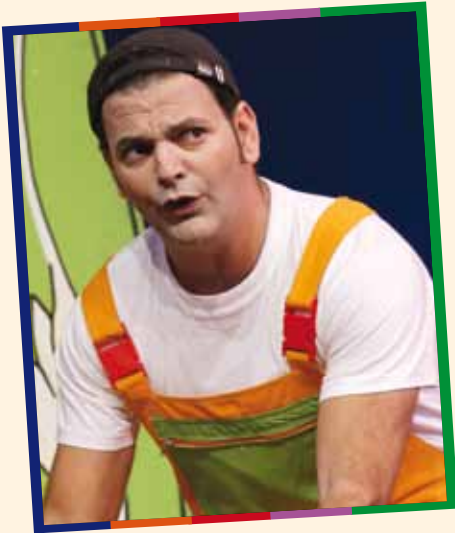
בעקבות השירים של דתיה

בהצגה "מחסן השטוזים" נפגוש כמה משיריה היפים והאהובים של דתיה בן דור. בדפי החוברת הבאים אנו מציעים אפשרות להיכרות ועבודה סביב חלק מן השירים. הפנו את תשומת לב הילדים לשירים אותם יפגשו על הבמה.

משחק הפכים בשיר "אני"

בשיר זה דתיה משתמשת במילים המתארות הפכים, בחריזה ובמילים נרדפות. בהצגה נפגוש את השיר "אני" בארגז השירים הלא גמורים. אפשר לבקש מן הילדים לסייע לנו לסיים את העבודה על השיר ע"י הוספת המילים החסרות.

- _____ לפעמים אני עצוב ולפעמים -
- _____ לפעמים אני זוכר ולפעמים -
- _____ לפעמים אני שבע ולפעמים -
- _____ לפעמים אני כועס ולפעמים -

אבל אני תמיד נשאר אני, תמיד נשאר אני,
תמיד נשאר אני, תמיד נשאר אני

- _____ לפעמים אני גדול ולפעמים -
- _____ לפעמים אני גיבור ולפעמים -
- _____ לפעמים אני ביחד ולפעמים -
- _____ לפעמים אני באמצע ולפעמים -

אבל אני תמיד נשאר אני, תמיד נשאר אני,
תמיד נשאר אני, תמיד נשאר אני

- _____ לפעמים אני כינור ולפעמים -
- _____ לפעמים אני קיצי ולפעמים -
- _____ לפעמים אני עצל ולפעמים -
- _____ לפעמים אני מתוק ולפעמים -

אבל אני תמיד נשאר אני, תמיד נשאר אני,
תמיד נשאר אני, תמיד נשאר אני

- _____ לפעמים אני חכם ולפעמים -
- _____ לפעמים אני ראשון ולפעמים -
- _____ לפעמים אני תופס ולפעמים -
- _____ לפעמים אני ענק ולפעמים -

אבל אני תמיד נשאר אני, תמיד נשאר אני,
תמיד נשאר אני, תמיד נשאר אני

תפוס פספוס טפשי תופים חמוץ שלישי
חורפי חרוץ שמח אוהב קטן פחדן
שוכח רעב בצד לבד

ילדה ומטריה

מציירים בעקבות השיר

יְלֵדָה אַחַת וּמִטְרִיָּה אַחַת
יֵצְאוּ בְּגֶשֶׁם לְטִיּוֹל נְחֻמָּד.

פְּגִשׁוּ בְּקִצָּה הַשְּׂבִיל

יְלֵדָה בְּתוֹךְ מַעִיל

שְׁלֵא הִיְתָה לָהּ מִטְרִיָּה-יָה!

אָמְרוּ לָהּ בּוֹאֵי אֶתְנוּ

יָבֵשׁ אֶצְלָנוּ וַיֵּשׁ אֶצְלָנוּ

מְקוֹם - יֵשׁ!

שְׁתֵּי יְלָדוֹת וּמִטְרִיָּה אַחַת

יֵצְאוּ בְּגֶשֶׁם לְטִיּוֹל נְחֻמָּד.

פְּגִשׁוּ בְּקִצָּה הַשְּׂבִיל

חֵבֵר בְּתוֹךְ מַעִיל

שְׁלֵא הִיְתָה לָוּ מִטְרִיָּה-יָה!

אָמְרוּ לָוּ בּוֹא אֶתְנוּ

יָבֵשׁ אֶצְלָנוּ וַיֵּשׁ אֶצְלָנוּ

מְקוֹם - יֵשׁ!

שְׁלוֹשָׁה יְלָדִים וּמִטְרִיָּה אַחַת

יֵצְאוּ בְּגֶשֶׁם לְטִיּוֹל נְחֻמָּד.

פְּגִשׁוּ בְּקִצָּה הַשְּׂבִיל

יְלֵדָה בְּתוֹךְ מַעִיל

שְׁלֵא הִיְתָה לָהּ מִטְרִיָּה-יָה!

אָמְרוּ לָהּ בּוֹאֵי אֶתְנוּ

יָבֵשׁ אֶצְלָנוּ וַיֵּשׁ אֶצְלָנוּ

מְקוֹם - יֵשׁ!

אַרְבָּעָה יְלָדִים וּמִטְרִיָּה אַחַת

יֵצְאוּ בְּגֶשֶׁם לְטִיּוֹל נְחֻמָּד.

כְּשֶׁעָלוּ עַל רֹאשׁ הַהַר,

הַגֶּשֶׁם נִגְמַר

וְהַשֶּׁמֶשׁ אִמְרָה שְׁלוֹם, לוֹם!

אָמְרוּ לָהּ בּוֹאֵי אֶתְנוּ

יָבֵשׁ אֶצְלָנוּ וַיֵּשׁ אֶצְלָנוּ

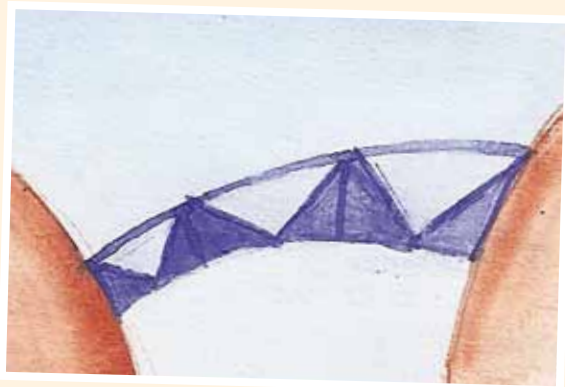
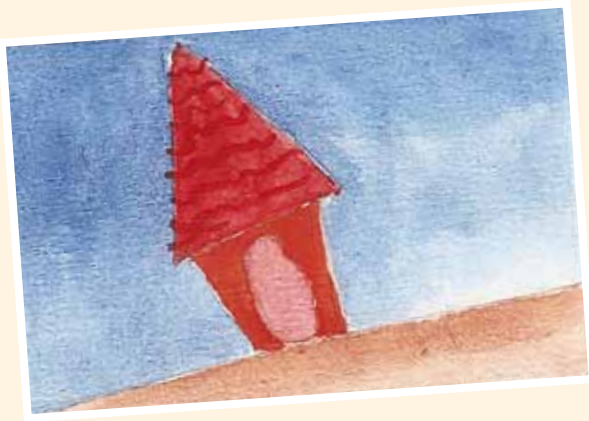
מְקוֹם - יֵשׁ!

ארץ ישראל שלי

שיר משחק ישראלי

בשיר משחק זה משתמשת דתיה בחמישה פרטי נוף כדי לתאר את חווית הארץ שלנו: בית-עץ-כביש-גשר-שיר. איך ניתן ליצור ציור/תמונה מחמשת הפריטים הללו?

אַרץ - יִשְׂרָאֵל שְׁלִי
אַרץ - יִשְׂרָאֵל שְׁלִי יִפֶּה וְגַם פּוֹרַחַת.
מִי בָּנָה וּמִי נָטַע? כָּלְנוּ בְיַחַד!
אֲנִי בְּנִיתִי בַּיֵּת בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל
אֵז יֵשׁ לָנוּ אֶרֶץ וַיֵּשׁ לָנוּ בַּיֵּת
בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל.

אַרץ - יִשְׂרָאֵל שְׁלִי יִפֶּה וְגַם פּוֹרַחַת.
מִי בָּנָה וּמִי נָטַע? כָּלְנוּ בְיַחַד!
אֲנִי נָטַעְתִּי עֵץ בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל -
אֵז יֵשׁ לָנוּ אֶרֶץ, וַיֵּשׁ לָנוּ בַּיֵּת, וַיֵּשׁ לָנוּ עֵץ
בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל.

אַרץ - יִשְׂרָאֵל שְׁלִי יִפֶּה וְגַם פּוֹרַחַת.
מִי בָּנָה וּמִי נָטַע? כָּלְנוּ בְיַחַד!
אֲנִי סָלַלְתִּי כְּבִישׁ בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל
אֵז יֵשׁ לָנוּ אֶרֶץ, וַיֵּשׁ לָנוּ בַּיֵּת, וַיֵּשׁ לָנוּ עֵץ,
וַיֵּשׁ לָנוּ כְּבִישׁ
בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל.

אַרץ - יִשְׂרָאֵל שְׁלִי יִפֶּה וְגַם פּוֹרַחַת.
מִי בָּנָה וּמִי נָטַע? כָּלְנוּ בְיַחַד!
אֲנִי בְּנִיתִי גֶשֶׁר בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל
אֵז יֵשׁ לָנוּ אֶרֶץ, וַיֵּשׁ לָנוּ בַּיֵּת,
וַיֵּשׁ לָנוּ עֵץ, וַיֵּשׁ לָנוּ כְּבִישׁ,
וַיֵּשׁ לָנוּ גֶשֶׁר בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל.

אַרץ - יִשְׂרָאֵל שְׁלִי יִפֶּה וְגַם פּוֹרַחַת.
מִי בָּנָה וּמִי נָטַע? כָּלְנוּ יַחַד!
אֲנִי חִבַּרְתִּי שִׁיר בְּאַרְץ - יִשְׂרָאֵל
אֵז יֵשׁ לָנוּ אֶרֶץ, וַיֵּשׁ לָנוּ בַּיֵּת,
וַיֵּשׁ לָנוּ עֵץ, וַיֵּשׁ לָנוּ כְּבִישׁ,
וַיֵּשׁ לָנוּ גֶשֶׁר, וַיֵּשׁ לָנוּ שִׁיר
עַל אֶרֶץ - יִשְׂרָאֵל.

מי שלא מביט מפסיד!

משוחחים על השיר

שאלה:
מה הם הדברים
היפים שאני רואה כשאני
מביט על העולם?

תִּפְקְחוּ אֶת הָעֵינַיִם
תִּסְתַּכְּלוּ עַל הָעוֹלָם
הָעוֹלָם מְלֵא בִּיפִי
וְהִיפֵי חֲנָם

תַּעֲנוּג לְהִסְתַּכֵּל
אֵיזָה יִפִּי לְעֵינַיִם!
אִם יוֹדְעִים לְהִסְתַּכֵּל
הַחַיִּים יִפִּים כָּפְלָיִם.

אֲז
מִי שֶׁלֹּא מִבִּיט
מִי שֶׁלֹּא מִבִּיט
מִי שֶׁלֹּא מִבִּיט
מִי שֶׁלֹּא מִבִּיט מִפְּסִיד
אֶת כָּל הַיִּפִּי.
מִי שֶׁלֹּא מִבִּיט
מִי שֶׁלֹּא מִבִּיט
מִי שֶׁלֹּא מִבִּיט מִפְּסִיד.

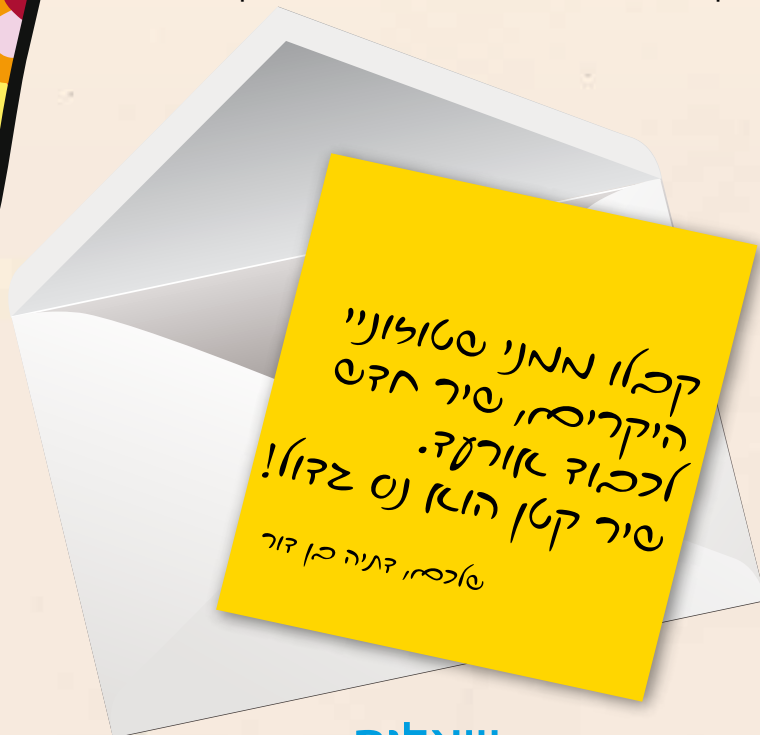
ציור:
אני מצייר את הדברים
היפים שאני רואה

ולסיום החגיגה - מתנה! שיר קטן הוא נס גדול

בסוף ההצגה מקבלים
השטוזונים מדתיה שיר חדש במתנה
וכך היא כותבת להם במכתב המצורף למתנה:

שאלות:

מהו נס?

מדוע לדעתכם משווה דתיה את השיר החדש שלה לנס גדול?
מדוע לדעתכם בוחרת דתיה דווקא בשיר כמתנה לשטוזונים שלה?

והנה קטע מן השיר:

צבעוני שפרץ מתוך הפקעת והכריז "הריני כאן!"
התחרז עם תינוקת משגעת - ונולד לי שיר קטן
עפיפון, נדנדה וקרוסלה ופרפר אחד נחמד
התחרז עם נסיך וסינדרלה - ועוד שיר קטן נולד לי
שיר קטן נס גדול - נס גדול נס גדול
שיר קטן וזה הכל - ואיזה נס גדול!

והראות כ-

מתוך השטונים

או קתיה

החברת הפקה ע"י המחלקה החינוכית של תאטרון אורנה פורת לילדים ונוער. אין לעשות בחוברת זו שימוש לצרכים מסחריים. כל הזכויות על השירים שייכות למחברת דתיה בן דור. להזמנת הצגות: 03-5111444 שלוחה 1

רח' קלישר 48, ת.ד. 29517 תל אביב, 61294. 03-5106924, 03-5111444. www.porat-theater.co.il

ע"ד מרני ביטס Bates יולנס: אייל לנסמן

